

Udskriftsdato: tirsdag den 14. juli 2026

KEN nr 9898 af 26/06/2008 (Gældende)

Sikring mod påvirkning af formaldehyd

Ministerium: Beskæftigelses- og Ligestillingsministeriet

Journalnummer: Arbejdsmarkedets Ankenævn, j.nr.
5900046-08

Sikring mod påvirkning af formaldehyd

Resumé

Under et tilpasset tilsyn konstaterede Arbejdstilsynet, at en speciallæge ca. 16 gange om ugen udtog vævsprøver og nedlagde disse i forfyldte glas med et indhold af en 36 % formaldehydopløsning. Der var ikke etableret et lukket anlæg eller procesudsugning i lokalet, hvor prøverne blev foretaget og præpareret.

Arbejdstilsynet traf afgørelse om, at virksomheden skulle påbydes at sikre, at arbejdet med formaldehyd kun foregik i lukkede anlæg eller på anden måde, der hindrer frigørelse af formaldehyddampe, således at enhver påvirkning herfra udelukkes.

Virksomheden klager over afgørelsen, idet det gøres gældende, at det ikke findes nødvendigt med et dyrt udsugningssystem, og at andre klinikker, der udfører samme opgaver, ikke har fået et lignende påbud fra Arbejdstilsynet.

Arbejds miljøklagenævnet fastholder Arbejdstilsynets afgørelse, idet nævnet finder, at kræftbekendtgørelsens § 17, jfr. bilag 1 finder anvendelse. Det fremgår heraf, at laboratoriearbejde, hvor der indgår arbejdsprocesser med formaldehyd med et procentindhold på 1 eller derover, kun må foregå i lukkede anlæg eller på anden måde, der hindrer frigørelse af stoffet, således at enhver påvirkning herfra udelukkes.

Nævnet har lagt vægt på, at der ved nedlægning af vævsprøver i glas er tale om en arbejdsproces, som i bekendtgørelsens bilag betegnes laboratorieanvendelse. Det er nævnets vurdering, at arbejdet med præparering af vævsprøver er laboratorie-anvendelse, uanset at arbejdet ikke foregår i et laboratorium, og at der må lægges vægt på arbejdsprocessen, og ikke på i hvilken lokalitet arbejdet udføres.

Arbejds miljøklagenævnet har på møde den 24. juni 2008 behandlet virksomhedens klage over Arbejdstilsynets afgørelse af den 3. december 2007 med påbud om, at virksomheden skal sikre, at arbejdet med formaldehyd kun foregår i lukkede anlæg eller på anden måde, der hindrer frigørelse af formaldehyddampe, således at enhver påvirkning herfra udelukkes.

Nævnet traf følgende

A F G Ø R E L S E

Arbejds miljøklagenævnet er enig med Arbejdstilsynet i, at virksomheden skal sikre, at arbejdet med formaldehyd kun foregår i lukkede anlæg eller på anden måde, der hindrer frigørelse af formaldehyddampe, således at enhver påvirkning herfra udelukkes.

Nævnets afgørelse skal efterkommes senest den 6. januar 2009.

Tilbage melding skal ske til Arbejdstilsynet senest den 13. januar 2009.

Arbejds miljøklagenævnet fastholder således Arbejdstilsynets afgørelse af den 3. december 2007.

B E G R U N D E L S E

Arbejds miljøklagenævnet har ved afgørelsen lagt til grund, at Arbejdstilsynet ved et tilpasset tilsyn i XXs klinik den 8. oktober 2007 fik oplyst/konstaterede følgende:

- at speciallæge XX ca. 16 gange om ugen udtog vævsprøver,
- at vævsprøverne blev lagt i forfyldte prøveglas med et indhold af en 36 % formaldehydopløsning,
- at der ikke opholdt sig andre medarbejdere i lokalet under arbejdet og
- at der ikke var etableret et lukket anlæg eller procesudsugning i lokalet, hvor prøverne blev foretaget og præpareret.

Det følger af arbejdsmiljølovens § 48, stk. 1 at stoffer og materialer med egenskaber, der kan være farlige for eller i øvrigt forringe sikkerhed eller sundhed, kun må fremstilles og anvendes ved arbejdsprocesser og -metoder, der effektivt sikrer de beskæftigede mod ulykker og sygdomme.

Det følger af § 17, jfr. bilag 1, afsnit A i kræftbekendtgørelsen, at arbejdsprocesser i form af laboratorieanvendelse, hvor der indgår formaldehyd med et procentindhold på 1 eller derover, kun må foregå i lukkede anlæg eller på anden måde, der hindrer frigørelse af stoffet, således at enhver påvirkning herfra udelukkes.

Ifølge § 2 gælder bekendtgørelsens § 17 også arbejde, der ikke udføres for en arbejdsgiver.

Arbejdsmiljøklagenævnet finder, at arbejdet med udtagning af vævsprøver i formaldehyd kun må foregå i lukkede anlæg eller på anden måde, således at enhver påvirkning herfra udelukkes.

Arbejdsmiljøklagenævnet finder herved, at arbejdet med præparering af vævsprøver er en arbejdsproces, som har karakter af laboratoriearbejde. Der lægges herved vægt på, at der ved nedlægning af vævsprøver i glas er tale om en arbejdsproces, som i bekendtgørelsens bilag betegnes laboratorieanvendelse. Det er nævnets vurdering, at arbejdet med præparering af vævsprøver er laboratorieanvendelse, uanset at arbejdet ikke foregår i et laboratorium, og at der må lægges vægt på arbejdsprocessen, og ikke på i hvilken lokalitet arbejdet udføres. Det er således nævnets opfattelse, at arbejdet er omfattet af § 17, jf. bilag 1 i kræftbekendtgørelsen.

Arbejdsmiljøklagenævnet har endvidere lagt vægt på, at kræftbekendtgørelsens § 17 tager sigte på at undgå enhver påvirkning og gælder uanset om arbejdet udføres af ansatte eller af arbejdsgiver selv. Nævnet finder derfor, at De, som selvstændig, også er omfattet af kravet om, at arbejdet kun må foregå i lukkede anlæg eller på anden måde, således at enhver påvirkning af formaldehyd udelukkes.

I klagen har De anført, at det undrer Dem, at flere af Deres kolleger har haft besøg af Arbejdstilsynet, uden at det har givet anledning til afgivelse af påbud, selvom Deres kolleger foretager nøjagtig de samme indgreb og det samme antal pr. uge.

Hertil skal klagenævnet henvise til Arbejdstilsynets oplysning om, at det ikke kan afvises, at praksis har været uensartet, men at der efter mødet mellem Foreningen af Praktiserende Læger og Speciallægeforeningen skulle være rettet op på dette.

R E G L E R

Arbejdsmiljøklagenævnet henviser til:

§§ 48, 49 og 77, stk. 1 i lov om arbejdsmiljø, jf. lovbekendtgørelser nr. 268 af 18. marts 2005

§§ 2 og 17 med bilag I, afsnit A, CAS. Nr. 50-00-0 i Arbejdstilsynets bekendtgørelse nr. 908 af 27. februar 2005 om foranstaltninger til forebyggelse af kræftisiko ved arbejde med stoffer og materiale, som ændret ved bekendtgørelse nr. 1175 af 11. oktober 2007.

O P L Y S N I N G E R N E I S A G E N

Sagen er afgjort på grundlag af de akter, som klagenævnet har modtaget fra Arbejdstilsynet.

På klagenævnets vegne

[navn udeladt]

fuldmægtig

Kopi til:

Arbejdstilsynet,

Klager

De kan læse om afgørelsens retlige grundlag på de følgende sider.

Regler

Lov om arbejdsmiljø, jf. lovbekendtgørelse nr. 268 af 18. marts 2005.

.....
§ 48. Stoffer og materialer med egenskaber, der kan være farlige for eller i øvrigt forringe sikkerhed eller sundhed, må kun fremstilles og anvendes ved arbejdsprocesser og -metoder, der effektivt sikrer de beskæftigede mod ulykker og sygdomme.

Stk. 2. Anerkendte normer eller standarder, som har sikkerheds- eller sundhedsmæssig betydning, skal følges.

§ 49. Beskæftigelsesministeren kan fastsætte nærmere regler om fremstilling, import, oplagring, transport og anvendelse af stoffer og materialer med egenskaber, der kan være farlige for eller i øvrigt forringe sikkerhed eller sundhed, herunder om emballering, omfyldning og mærkning.

Stk. 2. Beskæftigelsesministeren kan give regler om forbud imod fremstilling, import og anvendelse af særligt farlige stoffer og materialer.

.....

§ 77. Arbejdstilsynet kan påbyde, at forhold, der strider mod loven eller mod regler eller afgørelser i medfør af loven, bringes i orden straks eller inden en frist.

Stk. 2.

Bekendtgørelse nr. 908 af 27. september 2005 om foranstaltninger til forebyggelse af kræftisiko ved arbejde med stoffer og materialer, som ændret ved bekendtgørelse nr. 1175 af 11. oktober 2007

.....

§ 2. Bekendtgørelsen gælder også for arbejde omfattet af § 2, stk. 2, i lov om arbejdsmiljø, og arbejde, der ikke udføres for en arbejdsgiver.

Stk. 2. Dog gælder følgende bestemmelser kun for arbejde, der udføres for en arbejdsgiver: § 5, stk. 2, § 6, § 9, stk. 2, § 10, § 12, stk. 6, § 14, § 16, § 18, stk. 1, § 19, stk. 1, § 20, stk. 1, § 21, stk. 1, og §§ 22-24.

.....

§ 17. I det omfang, det fremgår af bilag 1 og 2, må arbejdsprocesser, hvori stoffer eller materialer indgår, kun foregå i lukkede anlæg eller på anden måde, der hindrer frigørelse af stofferne eller materialerne, således at enhver påvirkning herfra udelukkes.